

Trenger vi NTF?

Det skal føles som en betryggelse å vite at man er med i en organisasjon som kontinuerlig arbeider for medlemmenes beste. Jeg vil stille spørsmål ved dagens praksis, og håper de rette instanser kan se om det er rom for forbedringer av dagens tilbud. Dette vil jeg gjøre ved å komme med eksempler jeg selv har vært utsatt for.

Vi mottar med jevne mellomrom tilbud som NTF har forhandlet fram med ulike instanser, og i høst var tida inne til å benytte seg av tilbud om overnatting ved et RICA-hotell i en by som er kjent for sine bebartede menn.

Jeg bestilte rom for to netter med henvisning til at jeg var medlem av NTF. Prisen på kr 2 090 per enkeltrom for to netter reagerte jeg ikke særlig på. En annen av reisefølget informerte om at han hadde tatt en telefon og bestilt til sportspris, ettersom det var et slikt arrangement vi skulle delta i. Han hadde uten videre fått en pris på kr 1 600 per rom de samme to nettene. Hvorfor er medlemstilbudet man oppnår via NTF mer enn 30 prosent høyere enn man oppnår gjennom Idrettsforbundet? Min karakter: Ikke bestått.

Rundt 20. februar 2009 mottok jeg skriv fra NAV med de nye reglene som skulle gjelde fra nyttår av. Nesten to måneder tidligere...

Nå ser det ut til at NAV årvisst bedriver et hemmelighetsskremmeri det er vanskelig å se rimeligheten av. Dataprogrammerne for våre datajournalprogram må med korte tidsfrister sy sammen løsninger for å takle endringene, og en samlet tannlegestand får ikke forberedt seg grundig nok på regelendringer, noe pasientene våre ikke er tjent med. NTF må ha kjent til at disse endringene ville komme, og presset gjennom mer fleksible informasjonsordninger, eller opplyst med STORE BOKSTAVER om disse essensielle endringene. Min karakter blir da: Ikke bestått.

Fra tid til annen kommer akuttpasienter eller andre som på utspekulerte måter klarer å vri seg unna å betale når behandlingssesjonen er over. Når man purrer dem opp, skjer ingenting, og det er ingen vits i å sende disse kravene til inkasso. Ved et par anledninger siste år har jeg fått skriv der mitt krav har havnet sammen med flere andre i et gjeldsordningsforlag. Mitt beløp er såpass lite i den sammenhengen at det umiddelbart ønskes avskrevet. Det som derimot undrer meg, er at det i selve oversikten dukker opp tilsvarende småbeløp fra flere andre tannklinikker. Da konkluderer jeg raskt med at dette må være et (økende?) problem, og dem som sitter med værharene innad i NTF, burde kjapt snappe fenomenet opp, og hjelpe medlemmene med juridisk holdbare tiltak. Kall det gjerne noe annet enn svartelisting av dårlige betalere, eller en database over klienter med utestående fordringer til spesifiserte tannklinikker – NTF burde besitte juridisk kompetanse til å få bevilgning til slik virksomhet, og finne et passende navn til tjenesten. Min karakter blir da: sover i timen.

I flere år har mange av oss høstet goder av importert tannteknikk, og tilnærmet dolket våre tannteknikervener i ryggen. Den senere tid skjer det samme midt i rosenes leir: tung markedsføring av tannturisme, billigklinikker opprettes, pasienter kommer gledesstrålende og forteller hvor rimelig de har fått utført behandling mens de har hatt ferie. 1 100 kroner for en PG! Det dekker jo ikke teknikerkostnadene her hjemme (eller sågar importerte) en gang. Vi får jo se resultatet av dette: massiv overbehandling ved at pasienter som kanskje bare burde skiftet en fylling, kommer hjem med opp mot 14 PG-kroner eller broledd i hver kjeve. Arbeidene ser ofte OK ut, men i ett akutt tilfelle måtte jeg frese meg gjennom en PG, og det var ikke van-

skelig. PGen var omtrent på tykkelse med et frimerke okklusalt. Jeg vil jo gjerne høre om NTF har hentet inn informasjon om utenlandsarbeidene, og (gjørne sammen med tannteknikerne) ønsker å lage en informasjonskampanje der man forteller hva pasientene kan forvente seg når de setter seg i stolen utenlands, og hvilke ordninger NAV har som kan redusere prisforskjellene drastisk? Aller best er det nok å påvirke NAV til å komme med refusjonsordninger som kan eliminere prisfordelen man finner i utlandet i tillegg til den garanti man får ved å behandles her hjemme. Skal fremtidens norske tannleger bare drive akuttbehandling samt behandling av prioriterte grupper? Min karakter til NTF blir nå: ikke bestått OG sover i timen

En konsekvens av at prisene er såpass høye, er kostnadene med driften av praksisen. En del rammebetingelser kan vi lite gjøre noe med som skatter og avgifter til det offentlige. Noe helt annet er prisleiet for utstyr og materialer til drift av en moderne tannklinik. Jeg hører jo at utenlandske leverandører ofte beregner et norgestillegg for sine produkter. I tillegg har de norske forhandlerne generelt gode fortjenestemarginer, og kan uhindret drive kartellvirksomhet mot leverandører som forsøker å presse prisene. I stedet for å gjøre dårlige avtaler med ulike hoteller osv., ville det være mye mer å tjene for medlemmene dersom NTF drev en aktiv politikk der priser og kvalitet ble sammenlignet og videreformidlet til medlemmene.

De produktene studentene jobber med i løpet av studiet, blir gjerne dem man fortsetter å bruke de første årene til ivrige selgere får dem til å forsøke andre materialer. Mitt dristige postulat er nemlig at de fleste av oss påvirkes mer av selgerne fra de ulike depotene enn av forelesere og ansatte ved fakul-

tetene. Mange selgere har jo opparbeidet en brukbar fagkunnskap opp gjennom årene, men rådene deres er nok mer preget av firmaets inntjening enn som hjelp til tannlegen.

Kaare Mathiesen har i flere år drevet informative alternativ med ny og nyttig informasjon på uavhengig basis. Av og til farget av egne preferanser, ja vel, men de fleste tannleger har nok evne til å ta slik lesning med en klype salt, og deretter ha et positivt utbytte av informasjonen.

NTF er handlingslammet når det gjelder å komme med slik informasjon. Til og med den amerikanske tannlegeforeningen (ADA) kommer med konkrete vurderinger av produkter på markedet for sine medlemmer. Det må da være mulig å holde seg oppdatert uten å betale tusenvis av kroner for det i enhver sammenheng.

Etter å ha visitert tannlegekongresser i USA og ellers i utlandet, og deltatt på mange interessante, informative og konkrete forelesninger og kurs, er det ikke til å undres over at man trekker paralleller til forholdene her hjemme. Man kan jo undres på om etterutdanningen i NTFs regi er for de mange eller de få. Er den god nok? Det arrangeres ulike, viktige kurs med sterke begrensninger i antall påmeldte. På regulære kurs opplever vi at bare ned mot 20 prosent av medlemsmassen deltar. Er dette intensjonen? Gjør NTF noe for å forbedre denne negative trenden? Skjøtter NTF påbud om obligatorisk etterutdanning godt nok? Min bedømming er: Ikke bestått og bekymringsverdig.

Når man kunne tenke seg å bruke energi og ressurser på andre aktiviteter enn bare ved tannlegestolen, kom en henvendelse fra en yngre kollega om deltids assistentstilling som manna fra himmelen. Man gjør en del nødvendige forberedelser som å bestille ny bruker til datajournalprogram, søke etter tannhelsesekretær osv. 18. mai skriver begge under på kontrakten, men uka etter tar hun kontakt (uten å ha jobbet i det hele tatt), og sier at hun har skrevet kontrakt med en annen tannlege i full stilling, og ber om min forståelse for dette. Dette kan jeg gå med på dersom hun kompenserer de ekstrakostnadene jeg har hatt med henne, men dette mente hun ikke

var riktig: «ettersom vi ikke hadde skrevet kontrakt når du hadde disse utgiftene...» Da er jeg jo interessert i at hun jobber ut oppsigelsestida, for å få dekket noen av utgiftene. Problemet er bare at man gjerne ikke er forutseende nok til å kontraktfeste et minimumshonorar. Dermed kan hun bare sette opp time til et par venninner og tilby dem bleiking for kr 900. Dette gir et timehonorar som ligger langt under det som er akseptabelt her til lands, og ikke som avtalt eller nevnt i lett tilgjengelige prislister. Etter at hun da har jobbet mellom 1–2 timer fører sekretæren opp 6 timers arbeidsdag som tilnærmet er den inntekten tannlegen fører opp.

Jeg tar saken opp med NTF, og kontrakten nevner at konflikter kan løses via NTF. Hun hevder imidlertid at vi ikke har noen konflikt! Videre kan ikke NTF gripe inn ettersom begge er medlem av foreningen!

Et medlem gjør som det står i regelverket, men dermed stopper det!

Det er problematisk å forstå at man er den første i verdenshistorien som kommer ut for denne problematikken. Videre virker det lite forutseende av NTF ikke å ha tenkt muligheten at det vil oppstå uenighet mellom kolleger som bør løses utenom rettsapparatet. I ettertid får jeg vite at hun har vært i lignende konflikter med tre andre kolleger! Og NTF har ingen måte å stanse uvesenet på!

«Kjapt, trygt og billig. Dette er jo Kiwi-modellen, men fungerer dårlig i praksis!» Denne uttalelsen fikk jeg fra en advokat som så gjennom NTFs skisse til samarbeidsavtale. Jeg må anse meg enig, og bedømmer regelverket og NTFs handlemåte som langt over i inkompetansens tåkeheim.

Som et foreløpig siste kapittel i denne føljetongen dukker så et lønnskrav opp fra tannlegesekretæren som ble ansatt i forbindelse med ovenstående på syv arbeidsdager som hun beviselig ikke hadde jobbet, eller ikke skulle jobbe etter våre instruksjoner. Når assistent-tannlegen sa opp sin kontrakt, falt forutsetningene for ansettelsen av denne sekretæren bort. Den kontrakten vi hadde gjort klar for signering med sekretæren, måtte nå i beste fall omgjøres. Ettersom denne sekretæren også hadde deltidsjobb og skolegang andre

steder, ble hun inntil disse var avsluttet bare hyrt på timebasis, og fikk tarifflønn etter dette.

Forlikrådet valgte å se strikt på arbeidsmiljølovens krav om ansettelseskontrakt, og undertegnede ble dømt til å betale for disse syv dagene hun ikke hadde jobbet pluss feriepenger som jo naturligvis var tenkt å betale ut. Når vi igjen kontakter NTF med det vi anser som urimeligheter, får vi følgende vurdering:

«...Jeg må jo si meg enig med deg i at begrunnelsen er spesiell. Retorisk kan man spørre om forlikrådet ville sagt nei til kravet dersom en arbeidsavtale hadde foreligget. Poenget er snarere om arbeidstaker har stått til arbeidsgivers disposisjon i de omstridte timene eller ikke og videre om det er inngått avtale om dette. Det hjelper ikke å dokumentere oppmøte på jobb, hvis det ikke er avtalt at man skal møte opp....» Videre: «saken beløpsmessig er for liten og at den er for lite prinsipiell til å gå videre med, samt usikkerhet mht. resultat i tingretten .....Konklusjon: Jeg kan ikke forsvare at vi tar på oss en slik sak. Du vil stå deg på å betale og bite ergrelsen i deg.»

Jeg skal garantere at ergrelsen er stor, men jeg hopper i stolen når jeg leser et slikt svar. Hva tid blir en sak stor nok? Er dette en innrømmelse over at rettsapparatet ikke fungerer slik det skal?

Jeg regner med at NTF ikke har undersøkt blant medlemsmassen hvor mange som har ansettelseskontrakter eller ei med sitt personale, og begrunnelser for dette. Likevel kan NTF uten videre konkludere med at saken er for lite prinsipiell å gå videre med.

NTF er langt fra en bastion som står på barrikadene og kjemper for sine medlemmer. Min foreløpige konklusjon er at man får større medlemsfordeler av å være medlem av NIF, NAF eller liknende enn som medlem av dagens NTF.

Reinert Amundsen

E-post: reamunds@broadpark.no